

TERRORIZM VA EKSTREMIZMGA QARSHI KURASHISH BO‘YICHA XALQARO KONFERENSIYA ISHTIROKCHILARIGA

Hurmatli konferensiya ishtirokchilari!
Xonimlar va janoblar!

Shanxay hamkorlik tashkiloti Mintaqaviy aksilterror tuzilmasi hamda Mustaqil Davlatlar Hamdo'stligi Aksilterror markazining terrorizm va ekstremizmga qarshi kurashishda hamkorlikni mustahkamlashga bag'ishlangan qo'shma konferensiyasining barcha ishtirokchi va mehmonlarini samimiy qutlayman.

Ushbu muhim xalqaro forumning SHHT va MDH kabi nufuzli mintaqaviy tuzilmalar bilan birgalikda tashkil etilishi bepoyon mintaqamizda tinchlik, xavfsizlik va barqarorlikni ta'minlash borasida yakdillik va o'zaro amaliy hamkorlikni rivojlantirishga bo'lgan intilishni yana bir bor tasdiqlaydi.

Bugungi anjuman to'plangan tajriba va bilimlar bilan almashish, xavfsizlikka nisbatan zamonaviy xavf-xatar va tahdidlarga qarshi kurashish bo'yicha sa'y-harakatlarni muvofiqlashtirish yuzasidan tavsiya va takliflar ishlab chiqish uchun zarur muloqot maydoni ekanini alohida ta'kidlamoqchiman.

Konferensiya kun tartibiga eng muvaffaqiyatli milliy tajribalarni o'rganish, terrorizmga qarshi kurashda hamkorlik hamda fan va ta'lim sohasida almashinuvning samarali mexanizmlarini yo'lga qo'yish, ekstremizm va radikalizm g'oyalarning tarqalishiga imkon bermaslik bo'yicha amaliy vositalarni shakllantirish, jinoyi faoliyatdan olingan daromadlarni legallashtirish va terrorizمنى moliyalashtirishning oldini olish borasidagi vazifalarga oid dolzarb masalalar kiritilgan.

Aminmanki, ertaga mamlakatimizda ilk bor o'tkaziladigan "Sharq — Aksilterror — 2024" qo'shma aksilterror mashg'ulotlari ham xavfsizlikka nisbatan umumiy tahdidlarga qarshi kurashishda o'zaro amaliy hamkorlikni kengaytirish va maxsus kuchlar bo'linmalarining salohiyatini oshirishga xizmat qiladi.

Hurmatli forum ishtirokchilari!

Afsuski, geosiyosiy keskinlik va nizolarning kuchayishi, yetakchi davlatlar o'rtasida o'zaro ishonch taqqchilligi, global xavfsizlik institutlari rolining pasayishi terrorizm va ekstremizm tahdidlariga qarshi kurashishda ochiq hamda samarali xalqaro hamkorlikning rivojlanishiga salbiy ta'sir ko'rsatmoqda.

Shu bilan birga, kibermakonda xavf-xatar va tahdidlar kuchayib bormoqda. Bunda noqonuniy faoliyat, yollash va radikal g'oyalarni targ'ib etish bo'yicha faol ishlar milliy chegaralar va qonunchilik normalarini tan olmaydigan internet tarmoqlari hamda kanallari vositasida tobora ko'p amalga oshirilmoqda.

Buning oqibatida bugungi kunda aholining nisbatan zaif qatlamlari vakillari, jumladan, bizning yoshlarimiz va mehnat migrantlari

Shavkat MIRZIYOYEV,
O'zbekiston Respublikasi
Prezidenti

TERRORIZMGA QARSHI KURASHDA XALQARO HAMKORLIK

Toshkent 4-5-sentabr kunlari yana bir nufuzli tadbir — Shanxay hamkorlik tashkilotining Mintaqaviy aksilterror tuzilmasi (MATT) X xalqaro ilmiy-amaliy konferensiyasi va Mustaqil Davlatlar Hamdo'stligining terrorizm va ekstremizmga qarshi kurashish bo'yicha ikkinchi konferensiya ishtirokchilarini qabul qilmoqda.

► Davomi 2-betda

AEROPORT QURILISHI KO‘ZDAN KECHIRILDI

Prezident Shavkat Mirziyoyev 4-sentyabr kuni “Toshkent – Sharqiy” aeroporti qurilishini ko‘zdan kechirdi.

Mamlakatimizda transport infratuzilmasi izchil rivojlantirilmoqda. Yangi yo'l va ko'priklar qurilib, yo'lovchilarga qulayliklar oshirilmogda. Jumladan, havo yo'llari tarmog'ida Samarqand, Termiz, Mo'ynoq, Zomin, Qo'qon, Urganch aeroportlari yangilanib, ishga tushirildi. So'nggi yillarda "Toshkent — Sharqiy" aeroporti qayta qurilmogda.

Dastlab 4 kilometr uzunlikdagi uchish-qa'nish yo'lagi qurildi. U eng og'ir samolyotlarni ham qabul qilish quvvatiga ega bo'ldi. Ayni paytda yuqori martabali mehmonlar uchun hamda biznes-aviatsiya uchun 2 ta terminal, perron va angarlar barpo etilmogda. Aeroport noqulay ob-havo sharoitlarida ham uchish-qa'nishni ta'minlovchi ICAO III-A

toifasidagi zamonaviy radiotexnika va meteorologiya uskunalari bilan jihozlanadi.

Shu yerda terminallarning tashqi va ichki ko'rinishi bo'yicha taqdimot o'tkazildi. Davlatimiz rahbari binolarning fasad qismi milliy dizaynda bo'lishi, pardozlash va jihozlashda issiq ranglarga ko'proq o'r'in berilishiga ahamiyat qaratdi. Yuqori martabali mehmonlarni kutib olish, uchrashuvlar o'tkazish uchun barcha qulayliklarni inobatga olish zarurligini ta'kidladi. Ma'lumki, mazkur aeroport "Yangi O'zbekiston" bog'i, Olimpiya shaharchasi bilan yonma-yon. Ushbu majmualarni va yo'l bo'yini ko'kalamzorlashtirish, gullar ekib, xalqimiz madaniyatini namoyon etish bo'yicha ko'rsatmalar berildi.

O'ZA

TIBBIYOTNING BIRLAMCHI BO‘G‘INI VA SUG‘URTA TIZIMI BO‘YICHA TAQDIMOT O‘TKAZILDI

Prezident Shavkat Mirziyoyev 4-sentabr kuni sog'liqni saqlash tizimining birlamchi bo'g'inini takomillashtirish hamda tibbiy sug'urta mexanizmlarini joriy etish chora-tadbirlari bo'yicha taqdimot bilan tanishdi.

Aholi salomatligini mustahkamlash, kasallikni erta aniqlash va davolashda birlamchi bo'g'in juda muhim. Shuning uchun davlatimiz rahbari bu yo'nalishdagi islohotlarni xalqimizning, ayniqsa, olis hududlardagi aholining talab va ehtiyojlarini chuqur o'rgangan holda bosqichma-bosqich amalga oshirish zarurligini ta'kidladi.

Sog'liqni saqlash sohasidagi islohotlardan yana biri — davlat tibbiy sug'urtasi. Bu borada muayyan ishlar boshlangan va tayyorgarlik ko'rilgan.

Davlat tibbiy sug'urtasi tizimini shu yil 1-oktabrdan boshlab Toshkent shahri va Sirdaryo viloyatida, 2025-yil 1-yanvardan Qoraqalpog'iston Respublikasida joriy etish taklif etilmogda.

O'ZA

Buning uchun 2024-yil yakuniga qadar "Elektron poliklinika" va "Elektron shifoxona" axborot tizimlari joriy qilinadi. Tibbiyot xodimlari ulardan foydalanish bo'yicha o'qitiladi. Muassasalar zarur texnika va tarmoq qurilmalari bilan jihozlanadi.

Bu tizimning ahamiyati shundaki, tibbiyotda natijaga asoslangan moliyalashtirish usullari tatbiq qilinadi. Sug'urta doirasida tibbiy xizmatlarni ko'rsatish va dori vositalarini taqdim etish davlat byudjeti hisobidan amalga oshiriladi, aholidan qo'shimcha to'lov undirilmaydi.

Davlat tibbiy sug'urtasi tizimini boshqa hududlarda 2026-yil yakuniga qadar joriy etish rejalashtirilgan.

TA'LIM YO'NALISHLARIGA OID TAKLIFLAR KO'RIB CHIQILDI

Prezident Shavkat Mirziyoyev 4-sentyabr kuni maktabgacha ta'limni rivojlantirish, iqtidorli yoshlar bilan ishlash tizimini takomillashtirish bo'yicha takliflar taqdimoti bilan tanishdi.

Shaxs tarbiyasi va rivojlanishiga bolalikdan zamin qo'yiladi. Shu bois, davlatimiz tomonidan maktabgacha ta'lim tizimiga alohida e'tibor qaratilmogda. Oxirgi yetti yilda bu tizimda qamrov darajasi 27 foizdan 74,6 foizga ko'tarildi. Kelgusi besh yilda buni 80 foizga yetkazish maqsad qilingan.

Shu bilan birga, ta'lim-tarbiya mazmuni ham muhim. Bu o'quv-metodik qo'llanmalar ta'minoti, tarbiyachilar salohiyati, yangicha yondashuvlar kabi ko'p omillarni talab etadi.

Taqdimotda maktabgacha ta'lim sifati va samaradorligini oshirishga qaratilgan takliflar ko'rib chiqildi.

Jumladan, qamrovni kengaytirish maqsadida maktablarning bo'sh yerlarida davlat-xususiy sheriklik asosida bog'cha qurishga ruxsat berish ko'zda tutilmogda.

Davlat dasturi asosida ishlab chiqilgan o'quv-metodik materiallar hamma bog'chalarda ham to'liq emas. Nodavlat muassasalar internet manbalaridan foydalanmogda. Shuning uchun endi barcha dasturlar Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligining veb-saytida joylashtirilishi hamda undan bepul foydalanilishi belgilanmogda.

Ilg'or xorijiy tajribada bolalarning aqliy va kognitiv salohiyati, jismoniy, ruhiy, ijtimoiy holati doimiy kuzatilib, tarbiyaga yo'naltiriladi. Shundan kelib chiqib, Maktabgacha ta'limni boshqarish axborot tizimida "Bolaning rivojlanish xaritasi"ni yuritish vazifasi qo'yilmogda.

Bog'chalardagi pedagoglarning katta qismi o'rta maxsus ma'lumoti. Sohada malaka oshirishning hozirgi muddati besh yilda bir marta. Bu jarayonni jadallashtirish maqsadida malaka kurslari oraliq'ida "Metodik mahorat soati" va "Metodik mahorat kuni" tadbirlarini o'tkazish mo'ljallanmogda. Shuningdek, bu yo'nalishdagi oliy ta'limda dual ta'lim shaklini

O'ZA

BIRINCHI QO'NG'IROQ JARANGI

KATTA O'TOV FALSAFASI

TENGLIK, ADOLAT VA MA'NAVY QUVVAT TIMSOLI

Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyevning tadbirkorlar bilan ochiq muloqotidan keyingi o'ylar

Buyuk o'zbek yo'li

Mamlakatning kuch-qudrati iqtisodiy barqarorlikka, ilmiy salohiyatga tayanadi. Buni o'timish saboqlari ham, bugungi hayotiy tajriba ham isbotlaydi. Rivojlangan davlatlarning taraqqiyot yo'lini tahlil etsangiz, bunga yana bir bor amin bo'lasiz. Shu bois, yurtimizda tadbirkorlikni rivojlantirish, ishbilarmonlarga keng yo'l ochib berishga katta e'tibor berilmogda.

Joriy yil 20-avgust kuni Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev tadbirkorlar bilan ochiq muloqot o'tkazdi. Mana shu uchrashuv, unga hozirlik ko'rish jarayonida tadbirkorlarga o'zini qiynayotgan masalalarni ochiq aytish, biznes muhitini yanada yaxshilashga zamin yaratishi mumkin bo'lgan tashabbuslarni ilgari surish imkonini berilganining o'ziyoq yuqoridagi fikrimizni isbotlaydi.

Bu yilgi muloqotda ham shu paytgacha erishilgan yutuqlar tahlil qilindi. Kelgusi rejalar, yangi imkoniyatlar haqida batafsil fikr almashildi. Quvonarlisi, avvalgi uchrashuvlarda faqat ish o'r'inlarini yaratish, xorijdan sarmoya olib kelish va shunga munosib muhit paydo qilish haqidagi tashabbuslar ilgari surilgan edi.

► Davomi 3-betda

TERRORIZMGA QARSHI KURASHDA XALQARO HAMKORLIK

Boshlanishi 1-betda

Birlashgan xalqaro konferensiyalar ishida MDH va SHHTga aʼzo 20 ta mamlakat (jumladan, SHHTga aʼzo davlatlar va muloqot boʻyicha hamkor davlatlar) vakolatli organlari, 9 ta Hamdoʻstlik organlarining ishchi tuzilmalari, SHHT organlarining 2 ta ishchi tuzilmasi, 22 ta ilmiy-tadqiqot va taʼlim tashkilotlari hamda Interpol, Jinoiy daromadlarni legallashtirish va terrorizmi moliyalashtirishga qarshi kurashish boʻyicha Yevroosiyo guruhi, OHCHK kabi 6 ta xalqaro tashkilotning 10 ta vakolatli organlarining 250 ga yaqin vakillari (jami 47 ta delegatsiya) ishtirok etmoqda.

Konferensiyaning ochilish marosimida Oʻzbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Xavfsizlik kengashi kotibi Viktor Mahmudov Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyevning anjuman ishtirokchilariga murojaatini oʻqib eshittirdi.

Davlatimiz rahbari qayd etganidek, mazkur muhim xalqaro forumning SHHT va MDH kabi nufuzli mintaqaviy tuzilmalar bilan birgalikda tashkil etilishi keng mintaqamizda tinchlik, xavfsizlik va barqarorlikni taʼminlash borasida yakdillik va oʻzaro amaliy hamkorlikni rivojlantirishga boʻlgan eʼtilishni yana bir bor tasdiqlaydi.

Qayd etilishicha, geosiyosiy keskinlik va nizolarning kuchayishi, global xavfsizlik institutlari rolining pasayishi terrorizm va ekstremizm tahdidlariga qarshi kurashda ochiq va samarali xalqaro hamkorlikning rivojlanishiga salbiy taʼsir koʻrsatmoqda.

Qonunchilik bazasini yanada takomillashtirish hamda SHHT MATT va MDHning Aksilterror markazi faoliyati doirasida bunday xavf-xatar va tahdidlarni bartaraf etish va ularga tezkorlik bilan javob qaytarish boʻyicha xalqaro hamkorlik samaradorligini oshirishga qaratilgan qoʻshma amaliy tadbirlarni oʻtkazish eng muhim vazifalar hisoblanadi.

Oʻzbekiston Respublikasi Davlat xavfsizlik xizmati raisi, general-leytenant Abdusalom Azizov oʻz chiqishida SHHT va MDH makonida kechayotgan murakkab va qarama-qarshi harbiy-siyosiy jarayonlar mamlakatlaramizdan xalqaro terrorizm, ekstremizm va radikalizmga qarshi kurashda saʼy-harakatlarimiz va muvofiqlashtirilgan chora-tadbirlarni birlashtirishni talab etadi, deya taʼkidladi.

SHHT va MDHga aʼzo mamlakatlar xavfsizligiga tahdid soluvchi omillar sanab oʻtili. Vaziyat xalqaro terrorchilik tashkilotlari boshliqlarining davlatlarimizga qarshi oʻzlarining buzgʻunchi rejalardan voz kechmaganliklari bilan yanada murakkablashmoqda.

— Afgʻoniston hukumati oʻz imkoniyatlari va resurslaridan kelib chiqib, xalqaro terrorizmga qarshi kurashmoqda, afgʻon maxsus xizmati IDXVga qarshi kurashda yetakchilik qilib, muayyan natijalarga erishmoqda. Shu bois, dushmanga qarshi birgalikda kurashishimiz zarur, — dedi A.Azizov.

Shuningdek, “Xuroson viloyati”ga qarshi kurashda Afgʻonistonga yordam koʻrsatish muhim, chunki qarshi choralarini zaiflashtirish ushbu guruhning kuchayishiga sabab boʻladi, bu esa, oʻz navbatida, mintaqaviy xavfsizligiga xavf soladi. Shu bilan birga, oʻzaro ishonch, xalqaro terrorizm, ekstremizm va kibertahdidlarga qarshi kurashish sohasida muntazam axborot va tajriba almashishga asoslangan izchil va muvofiqlashtirgan faoliyatda birga harakat qilish yordamidagina davlatlarimizda barqarorlik va xavfsizlikni taʼminlashda samarali natijalarga erishish mumkinligiga ishonch bildirildi.

SHHT Bosh kotibi oʻrinbosari Nuran Niyazaliyev oʻz nutqida hozirgi murakkab geosiyosiy sharoitda terrorizm, ekstremizm va u bilan bogʻliq jinoyatlarga qarshi kurashish boʻyicha ikkinchi konferensiyasi bilan birga oʻtkazilishini olqishlab, bunday yondashuv mintaqaviy tinchlik va barqarorlikni taʼminlash masalasida

Fuqarolarning sud hokimiyatiga ishonchini oshirishda sudyalarning mustaqil boʻlishi muhim mezon boʻlib, sudyalar huquqlarini yuqori darajada kafolatlash va ish yuklamalarini maqbullashtirish maqsadida “Sudyalar maqomi toʻgʻrisida”gi qonunni ishlab chiqish, odil sudlovni amalga oshirishda sudyalar sonini koʻpaytirish hamda advokatura institutini rivojlantirish taklif qilinmoqda.

“QONUNCHILIK BAZASINI YANADA TAKOMILLASHTIRISH HAMDA SHHT MATT VA MDHNING AKSILTEKOR MARKAZI FAOLIYATI DOIRASIDA BUNDAY XAVF-XATAR VA TAHIDILARNI BARTARAF ETISH VA ULARGA TEZKORLIK BILAN JAVOB QAYTARISH BOʻYICHA XALQARO HAMKORLIK SAMARADORLIGINI OSHIRISHGA QARATILGAN QOʻSHMA AMALIY TADBIRLARNI OʻTKAZISH ENG MUHIM VAZIFALAR HISOBLANADI.

fikr almashish va bu yoʻnalishda oʻzaro hamkorlik qilish uchun kelishilgan takliflar ishlab chiqish imkonini berishini taʼkidladi.

Tadbirda, shuningdek, SHHT MATT Ijroiya qoʻmitasi direktori R.Mirzayev soʻzga chiqdi.

— Hozirgi geosiyosiy jarayonlar davlatlar, eng avvalo, SHHT va MDH mamlakatlari xavfsizligi va suvereniteti uchun yangi chaqiriqlarni shakllantirmoqda, bu, ayniqsa, ISHID, Al-Qoida va boshqa guruhlar tomonidan terrorchilik tahdidlari yuqori darajada boʻlgan sharoitda muhim ahamiyatga ega, — dedi maʼruzachi.

MDHga aʼzo davlatlar Aksilterror markazi rahbari Yevgeniy Siyoyev oʻz nutqida Afgʻonistonda terrorchilik harakati sezilarli darajada pasayganini qayd etdi. U mintaqaviy nizolar hududlaridan xalqaro terrorchilik tashkilotlari jangarilarining kirib kelishini kamaytirish maqsadida afgʻon hokimiyati vaziyatni barqarorlashtirish, terrorchilik guruhlariga qarshi kurashish, tashqi chegaralarni mustahkamlash boʻyicha faol ishtar olib borayotganini taʼkidladi.

Ularning tarkibida sobiq sovet davlatlari vakillarining koʻpligi MDH va SHHT mamlakatlari maxsus xizmatlari ushbu guruh va boshqa xalqaro tashkilotlarga qarshi kurashishdagi saʼy-harakatlarini birlashtirish masalasini kun tartibiga qoʻymoqda.

BMT Bosh kotibi oʻrinbosari, Terrorchilikka qarshi kurash boshqarmasi boshligʻi Vladimir Voronkov ham ishtirokchilarga videomurojaat yoʻlladi. U oʻz nutqida radikalizmga qarshi kurashning zamonaviy usullari haqida toʻxtalib, bugungi kunda jinoiy guruhlar oʻzlarining buzgʻunchi maqsadlariga erishish yoʻlida yangi texnologiyalar — raqamli va moliyaviy vositalardan foydalanayotganini taʼkidladi. Maʼruzachi anjuman ishtirokchilarini terrorizmga qarshi hamkorlikni yanada mustahkamlashga chaqirdi.

SHHT Bosh kotibi oʻrinbosari Nuran Seytimov konferensiyaning dolzarbligini qayd etib, uning vakillik darajasini oshirish va geografiasini kengaytirishga eʼtibor qaratdi.

Konferensiyada Oʻzbekiston Respublikasi Davlat xavfsizlik xizmati raisining birinchi oʻrinbosari, general-mayor B.Tursunov soʻzga chiqib, mustaqil taraqqiyot yillarida dunyoning boshqa mamlakatlari kabi Oʻzbekiston ham terrorizm va ekstremizmning turli shakllariga duch kelganini qayd etdi.

— Ekstremistik gʻoyalarning sobiq va salohiyatli tarafdorlari bilan ijtimoiy va psixologik ishlash, ularni oʻqitish, ish bilan taʼminlash, umuman, oʻz qobiliyatlarini roʻyobga chiqarishi uchun sharoitlar

yaratishga alohida eʼtibor qaratilmoqda. Bunday oʻzgarish va yondashuv yuksak natijalarni berib, xalqaro miqyosda eʼtirofga sazovor boʻlmoqda. Xususan, 2019-yildan buyon 5 ta “Mehr” gumanitar aksiyalari doirasida Suriya, Iroq va Afgʻonistondan 531 nafar repatriant Oʻzbekistonga qaytarildi. Ularga ijtimoiy, tibbiy va boshqa yordamlar koʻrsatildi. Natijada bugungi kunda repatriantlarning 90,2 foizi zamonaviy turmush tarzini olib bormoqda, 9,8 foizi anʼanaviy islom diniga eʼtiqod qiladi, — dedi B.Tursunov.

Qayd etilishicha, 2021-2026-yillarga moʻljallangan terrorizm va ekstremizmga qarshi kurashish boʻyicha Oʻzbekiston Respublikasi milliy strategiyasi va uni amalga oshirish boʻyicha Harakatlar rejasining qabul qilinishi bu boradagi tub burilish boʻladi. Ushbu hujjatlarida huquqni himoya qilish tuzilmalari, hokimiyat va boshqaruv organlarining fuqarolik jamiyati institutlari, xorijiy hamkorlar va xalqaro tashkilotlar bilan oʻzaro hamkorligining asosiy yoʻnalishlari belgilab berilgan.

Konferensiya doirasida “Terrorizm va ekstremizmga qarshi kurashda milliy tajriba”, “Xalqaro terrorizmga qarshi hamkorlik”, “Terrorizm va ekstremizmga qarshi kurashish faoliyatini ilmiy-maʼrifiy jihatdan qoʻllab-quvvatlash” kabi mavzularda panel muhokamalari boʻlib oʻtdi. Unda ishtirokchilar xavfsizlikning hozirgi chaqiriqlari va tahdidlarini muhokama qildi. Xalqaro va mintaqaviy darajada hamkorlikni mustahkamlash boʻyicha qoʻshma samarali chora-tadbirlar ishlab chiqildi.

Shuningdek, Oʻzbekiston Respublikasi Davlat xavfsizlik xizmati, MDH Aksilterror markazining muvofiqlashtiruvchi roli bilan Hamdoʻstlik mamlakatlari vakolatli organlarining “Sharq — Aksilterror — 2024” qoʻshma aksilterror mashgʻulotlari oʻtkazilishi rejalashtirilgan. Mashgʻulotlar muhim infratuzilma obyektlari va odamlar gavjum joylarda terrorchilik hujumlarini aniqlash va bartaraf etish boʻyicha qoʻshma aksilterror tadbirlarini oʻtkazishda MDHga aʼzo mamlakatlar vakolatli organlari faoliyatini takomillashtirishga qaratilgan.

Konferensiya doirasida xorijiy davlatlar va xalqaro tashkilotlar delegatsiyalari aʼzolari Mustaqillik monumenti poyiga gul qoʻydi. Mamlakatimizga tashrif chogʻida yuqori martabali mehmonlar, rasmiy xorijiy delegatsiyalarning ushbu yodgorlik poyiga gul qoʻyishi yaxshi anʼanaga aylangan.

Alpomish MASHRABXONOV, OʻZA muxbiri

“ADOLAT” SOTSIAL-DEMOKRATIK PARTIYASI XII QURULTOYI TOʻGʻRISIDA

Kecha, 4-sentabr kuni “Adolat” sotsial-demokratik partiyasi XII Qurultoyini oʻtkazdi. Unda Qoraqalpogʻiston Respublikasi, viloyatlar hamda Toshkent shahar kengashlaridan saylangan delegatlar, Siyosiy Kengash vakillari, Markaziy taftish komissiyasi hamda Oliy Majlis Qonunchilik palatasidagi partiya fraksiyasi aʼzolari, partiya faollari va ommaviy axborot vositalari xodimlari ishtirok etdi.

Qurultoyda partiyaning 2020-2024-yillardagi faoliyatini sarhisob qilindi va istiqboldagi ustuvor vazifalari belgilab olindi. Qayd etilganidek, Oʻzbekiston “Adolat” SDP aʼzolari soni hisobot davrida 2020-yil boshidagi 438 mingdan qariyb uch barobarga oʻrtib, 1,1 million nafarga yetdi. 2020-yilda boshlangʻich partiya tashkilotlari 6 mingdan ortiq boʻlgan boʻlsa, 2024-yilga kelib, ularning soni 8 mingdan ziyodni tashkil etmoqda. 2019-yilda partiya aʼzolarining 176 ming nafarini (37 foiz) yoshlar tashkil qilgan boʻlsa, bugunga kelib, umumiy aʼzolarning qariyb 433 ming nafari yoxud 39 foizi yoshlardan iborat.

Oʻtgan hisobot davrida partiya deputatlik guruhlari tomonidan jismoniy va yuridik shaxslar murojaatlari yuzasidan 18 ming 578 ta deputatlik soʻrovi tegishli tashkilotlarga yuborilgan, 9988 marotaba xalq deputatlik kengashlari sessiyalarida mansabdor shaxslar eshituvi oʻtkazilgan, 5043 marotaba deputatlik guruhlari hamda ishchi guruhlar oʻrganishi natijasi yuzasidan doimiy komissiya yigʻinlariga masalalar kiritilgan, 2730 ta masalani xalq deputatlari kengashlari sessiyalariga kiritishga erishilgan.

Shuningdek, Oliy Majlis Qonunchilik palatasidagi Oʻzbekiston “Adolat” SDP fraksiyasi hisobot davrida qonunchilik tashabbusi huquqi asosida 36 ta qonun loyihasiga tashabbuskor boʻldi.

Adolat, tenglik va inson huquqlarini himoya qilish, demokratik qadriyatlarga sodiq qolish va milliy taraqqiyot yoʻlida ishonchli yondashuvlarni joriy etishni maqsad qilgan “Adolat” SDP Qurultoyi davomida partiya Saylovoldi dasturi, siyosiy qarashlari va strategik rejalari tanishtirildi.

Xususan, siyosiy maydonda oʻzini “soʻl markaz” pozitsiyasida namoyon etib kelayotgan “Adolat” sotsial-demokratik partiyasi sotsial-demokratiya mafkurasiqa sodiq qolgan holda yangi Saylovoldi dasturida sud-huquq, sogʻliqni saqlash, taʼlim va ilm-fan sohalarini, ekologiya va

atrof-muhit muhofazasi, tashqi va ichki siyosatga qaratilgan taʼkidlandi.

Partiya dasturidagi davlatning iqtisodiy faoliyati natijasida yuzaga kelgan daromadlarni adolati taqsimlash, jarimalar miqdori va boshqa huquqiy taʼsir choralarini fuqarolarning daromadlariga mutanosibligidan kelib chiqib belgilash, aholi oʻrtasida keskin tabaqalanishning oldini olish kabi tashabbuslari ham partiya uchun sotsial-demokratik gʻoyalarga sodiqligini koʻrsatadi.

Jumladan, Saylovoldi dasturida sogʻliqni saqlash sohasida zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini joriy etish, “Aqli tibbiyot” tizimini shakllantirish, nodavlat tibbiyot tashkilotlarini “tijorat tashkiloti”dan notijorat tashkilotga oʻtkazish, farmatsevtika va tibbiyot xodimlari orasidagi yashirin kelishuvlar uchun jinoiy javobgarlik belgilash, joylarda aholiga malakali tibbiy yordam koʻrsatish, dori-darmonlarning noqonuniy aylanishi ustidan nazoratni kuchaytirish, taʼsirchan qonunchilik mexanizmlarini ishlab chiqish belgilandi.

Fuqarolarning sud hokimiyatiga ishonchini oshirishda sudyalarning mustaqil boʻlishi muhim mezon boʻlib, sudyalar huquqlarini yuqori darajada kafolatlash va ish yuklamalarini maqbullashtirish maqsadida “Sudyalar maqomi toʻgʻrisida”gi qonunni ishlab chiqish, odil sudlovni amalga oshirishda sudyalar sonini koʻpaytirish hamda advokatura institutini rivojlantirish taklif qilinmoqda.

Shuningdek, aholining ijtimoiy muhofazasini taʼminlash maqsadida istirohat bogʻlari, sayilgohlarni xususiyashtirishni taqiqlash, nogironlar uchun svetforlarda maxsus tovush chiqaruvchi quurilmalar oʻrnatish kabi gʻoyalari ilgari surilgan.

Shu bilan birga, talabalarning turar joylar bilan bogʻliq muammolarini bartaraf etish, oliy taʼlim muassasalarida oʻquv sifatini oshirish maqsadida oʻquv adabiyotlari sifatini yaxshilash, zamonaviy

xorijiy adabiyotlarni xarid qilish va tarjima qilish ishlarini tizimli yoʻlga qoʻyish hamda ilm-fan sohasi vakillarining manfaatlarini taʼminlash, olimlarning mashgaqatli mehnatini qadrlash boʻyicha takliflar ilgari surildi.

Qurultoy delegatlari muhokamalardan soʻng “Adolat” sotsial-demokratik partiyasining “Teng imkoniyatlar va adolati jamiyat sari!” deb nomlangan Saylovoldi dasturini tasdiqladi. Kun tartibidan oʻrin olgan yana bir muhim masala — joriy saylovlarda deputatlikka partiyadan koʻrsatiladigan nomzodlarni tasdiqlash boʻldi.

“Adolat” sotsial-demokratik partiyasi boʻljak saylovlarda nomzodlarni koʻrsatishda bir qator muhim jihatlarida alohida eʼtibor qaratdi. Boisi, partiyaning maqsadi parlamentda, mahalliy kengashlarda xalq manfaatlarini toʻlaonli himoya qila oladigan, jonkuyur, oldiga qoʻyilgan vazifani ortigʻi bilan ado etishga bel bogʻlaydigan, fidoyi, xalqparvar, er orasida obroʻga ega boʻlgan, bildirilgan ishonchga, vazifasiga masʼuliyatli va adolatparvar shaxslarni koʻrishdir.

Qurultoy yakunida Oliy Majlis Qonunchilik palatasi deputatligiga majoritar bir mandatli okruglar boʻyicha 75 nafar, partiyaviy roʻyxat boʻyicha 100 nafar nomzod koʻrsatildi.

Nomzodlarning 45 foizi ayollardan iborat boʻlib, barcha 175 nafar nomzod oliy maʼlumotga ega, ularning 25 foizini pedagoglar, 20 foizini huquqshunoslar, 18 foizini tibbiyot, 37 foizini iqtisodiyot, ijtimoiy va boshqa sohalar vakillari tashkil etadi. Shuningdek, nomzodlarning 18 nafari fan nomzodi (PhD) va 23 nafari fan doktori (DSc) ilmiy darajasi mavjud.

Qayd etilganidek, barcha nomzodlarga oid hujjatlar ularni belgilangan tartibda roʻyxatdan oʻtkazish uchun Markaziy saylov komissiyasiga taqdim etiladi.

Qurultoyda partiyaning siyosiy strategiyasi, shuningdek, yurtimizda iqtisodiy, ijtimoiy hamda boshqa sohalaridagi islohot va yangilanishlarni izchil davom ettirishga qaratilgan aniq maqsadlariga tayanib, partiya faollari, deputatlikka nomzodlar va barcha aʼzolari birlashgan kuchi bilan mamlakatimizni taraqqiy ettirish yoʻlida sohalarida ijiboy oʻzgarishlarni amalga oshirishga tayyor ekani hamda gʻalaba qozonishga toʻliq imkoniyatlar borligi qayd etildi.

“Adolat” SDP Matbuot xizmati

PROFESSIONAL KADRLAR TAYYORLASH ISTIQBOLLARI Bugunning gapi

Poytaxtimizda Ichki ishlar vazirligi akademiyasi tashkil etilganining 30 yilligi munosabati bilan “Huquqbuzarliklar profilaktikasi va jinoyatchilikka qarshi kurashish sohasida yetuk professional kadrlarni tayyorlash: tendensiyalar va istiqbollar” mavzusida xalqaro ilmiy-amaliy anjuman boʻlib oʻtdi.

Oʻzbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Qonunchilik palatasi va Senati, tegishli vazirlik va idoralar, xalqaro tashkilotlar, diplomatik korpus vakillari, yetakchi milliy va xorijiy oliy taʼlim muassasalari mutaxassislari, jamiyatlar ishtirok etgan anjumanda taʼkidlanganidek, bugungi globallashuv davrida dunyoda tinchlik va taraqqiyotni taʼminlash, jinoyatchilikning oldini olish, jamiyatda qonun va adolat ustuvorligi tamoyilida huquq-tartibot sohasi xodimlarining oʻrni alohida. Shu bois, ushbu tizim faoliyatini zamon talablari asosida takomillashtirish, jinoyatchilik va huquqbuzarliklarning oldini olishda samarali tizim yaratish, ichki ishlar idoralari uchun malakali kadrlar tayyorlash soha rivojida muhim oʻrin tutadi.

Mamlakatimizda amalga oshirilayotgan siyosiy-ijtimoiy, huquqiy islohotlar jarayonida bu boradagi dolzarb vazifalarni hayotga tatbiq etishga alohida eʼtibor qaratilyapti. Keyingi yillarda ichki ishlar organlarini aholi bilan bevosita yaqindan ishlaydigan, xalq manfaatlariga xizmat qiladigan xalqchil tuzilmaga aylantirish ushbu islohotlarning muhim yoʻnalishiga aylanadi. Shunga mos ravishda tizim uchun kadrlar tayyorlash jarayoni ham tubdan takomillashtirildi. Natijada Ichki ishlar vazirligi akademiyasi faoliyatida ham mutlaqo yangi davr boshlandi.

Prezidentimizning 2021-yil 15-apreldagi “Ichki ishlar organlari uchun professional kadrlarni tayyorlashning sifat jihatidan yangi tizimini joriy etish boʻyicha chora-tadbirlar toʻgʻrisida”gi qarori bu jabhadagi ishlarda muhim dasturilamal

boʻlmoqda. Mazkur qaror asosida akademiya bakalavriat va magistraturani oʻz ichiga oluvchi ikki bosqichli oliy taʼlim tizimi joriy qilindi. Kursantlarning ixtisoslik yoʻnalishlari boʻyicha amaliy koʻnikmalarini boyitish maqsadida bazaviy amaliyot joriy qilinib, mashgʻulotlarni poytaxtning Yunusobod, Yashnobod va Mirzo Ulugʻbek tumanlari ichki ishlar organlari hamda mahalla huquq-tartibot maskanlarida oʻtkazish yoʻlga qoʻyildi.

Hozirgi globallashuv davrida rivojlangan davlatlarning ilgʻor yondashuv va tajribasini oʻrganish tobora dolzarb ahamiyat kasb etmoqda. Oʻquv dargohida ayni yoʻnalishda ham salmoqli ishlar amalga oshirilmoqda. Jumladan, keyingi uch yilda Turkiya, Rossiya, Janubiy Koreya, Hindiston, Belarus, Tojikiston va boshqa davlatlarning 15 dan ortiq turdosh oliy taʼlim muassasasi bilan

“Istiqbolda xalqaro aloqalarni yanada kengaytirish, AQSH, Fransiya, Yaponiya, Qatar, Singapur, Saudiya Arabistoni, Birlashgan Arab Amirliklari va boshqa davlatlarning eng ilgʻor taʼlim muassasalari bilan manfaatli hamkorlikni yoʻlga qoʻyish rejalashtirilgan. Bu borada mazkur xalqaro anjumaning tashkil etilishi muhim qadam boʻldi.

— Inson huquq va manfaatlarini muhofaza qilish, jinoyat va huquqbuzarliklarga qarshi kurashish adolati va farovon jamiyat barpo etishning muhim shartidir, — deydi Ichki ishlar vazirligi departament boshligʻi oʻrinbosari Umid Nurilayev. — Bu borada har bir davlat, jumladan, mamlakatimizning ham oʻziga xos milliy tizimi va qadriyatlari bor. Mustaqillik yillarida bu tizim takomillashib, zamonaviy tamoyillar bilan boyib bormoqda. Mazkur xalqaro anjumanga dunyoning 15 dan ziyod davlati, qator xorijiy taʼlim va ilmiy-tadqiqot muassasalari olimlari tashrif buyurgani ushbu yoʻnalishdagi milliy tajribamizga xalqaro hamjamiyatning oʻziga xos qiziqishidan dalolatdir. Shu bilan birga, bizning ham bu yoʻnalishda taraqqiy etgan xorijiy mamlakatlardan oʻrganadigan jihatlarimiz koʻp.

Yaqinda Koreya Respublikasida boʻlib, oʻzaro tajriba almashdik. Ushbu tadbir soha oldida turgan dolzarb masalalarni hamkorlikda hal etish, ilmiy-amaliy iihatdan aloqalarni yanada rivojlantirishda muhim oʻrin tutadi.

Anjumanda huquqbuzarliklar profilaktikasi va jinoyatchilikka qarshi kurashish sohasida kadrlar tayyorlashning tendensiya va istiqbollariga oid maʼruzalar tinglandi. Ayni yoʻnalishda xalqaro aloqalarni mustahkamlash, taʼlim sohasiga zamonaviy yondashuvlarni samarali tatbiq etish, oliy taʼlim hamda ilmiy-tadqiqot muassasalari oʻrtasida hamkorlikni yangi bosqichga olib chiqish yuzasidan oʻzaro fikrlashildi. Shuningdek, bir qator xorijiy turdosh oliy taʼlim muassasalari hamda Ichki ishlar vazirligi akademiyasi oʻrtasida ikki tomonlama uchrashuvlar oʻtkazilib, hamkorlikni rivojlantirishga qaratilgan bitimlar imzolandi.

Konferensiya yakunida hamkorlikda amalga oshiriladigan chora-tadbirlar yuzasidan rezolyutsiya qabul qilindi.

Bahor XIDIROVA, “Yangi Oʻzbekiston” muxbiri

HAMJAMIYATLARNI MUSTAHKAMLASH VA IJTIMOYIY FAROVONLIKNI RIVOJLANTIRISH MARKAZI

Oʻzbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Ijtimoiy himoya milliy agentligi, Kolumbiya universiteti, UNICEF va boshqa tashkilotlar hamkorligida ochildan ushbu markaz mamlakatimizda ijtimoiy taʼminot tizimini takomillashtirish, xodimlarning kasbiy rivojlanishiga, samarali dasturlar va metodikalarni yaratishga, tadqiqotlar oʻtkazish, xalqaro hamkorlikni mustahkamlashga yordam beradi. Qolaversa, aholini ijtimoiy muhofaza qilishning dolzarb masalalari boʻyicha ilgʻor innovatsiyalarni taʼminlashga xizmat qiladi.

2023-yil 28-noyabrda Ijtimoiy himoya milliy agentligi, UNICEF va Kolumbiya universitetining Ijtimoiy ish maktabi

(AQSH) oʻrtasida imzolangan Oʻzaro anglashuv memorandumida tashkil etilgan markaz ijtimoiy himoya borasidagi

KATTA O'TOV FALSAFASI

TENGLIK, ADOLAT VA MA'NAVIY QUUVVAT TIMSOLI

Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyevning tadbirkorlar

bilan ochiq muloqotidan keyingi o'ylar

Buyuk o'zbek yo'li

Boboravshan G'oziddinov,
"Yangi O'zbekiston" muxbiri

Boshlanishi 1-betda

Masalan, 90 boshli o'tov. Bu unda 90 ta uvuq bor, degani. Ayrim paytlarda o'tovning o'lchami katta urug'ning qavmlari sonini ifoda etadi. Aytaylik, Boysari boy 90 boshli o'tov tikladi, deyiladi. Bu Boysari boy 90 uydan iborat qabilasi yetakchilarini bir joyga jamlaganini bildiradi. Ana shunday katta o'tovda o'tadigan yig'irlarda jamiyatning muhim masalalari hal etilgan. O'tov doira shaklida bo'lgani bois ham u TENGLIK TIMSOLI bo'ladi.

Uchrashuvning aynan Qoraqalpog'istonda o'tkazilishi esa bir necha jihatlar bilan izohlandi. Xususan, Qoraqalpog'iston katta bozorlarga chiqish uchun eng qulay hudud. Boshqacha aytganda, katta karvon yo'lining boshlanish joyi.

Darhaqiqat, avval shunday hududlarda karvonsaroylar qurilgan. Dunyoni obod qilgan tijorat ahli esa ana o'sha karvonsaroylarda bir zum tin olgan, bosib o'tilgan yo'li sarhisobini qilib, oldindagi manziling mo'ljalin aniq qilgan.

Ishbilarmonlar bilan uchrashuv ham xuddi shunday sarhisob bo'ldi. Yurt bayrog'ini baland ko'tarib, olis va mashaqqatli yo'lga hozirlik boshlandi.

Keling, avvalo, mana shu maqsadga yetib kelguncha bo'lgan jarayondagi o'zgarishlar haqida bir oz mulohaza yuritsak. Undan so'ng oldinga qo'yilgan marrani zabt etishning ma'lum shartlari, uning nega mashaqqatli ekanini haqida fikrlashamiz.

Dunyo bozorini egallash uchun, avvalo, eksportni ko'paytirish kerak bo'ladi. Bu borada keyingi yillarda sezilarli darajada o'sishga erishdik. Masalan, joriy yilning yetti oyida eksportimiz 13 foizga o'sgan. Ya'ni 10 milliard dollardan ortiq mablag'ga savdo qilingan.

Bu ko'rsatkich shu paytgacha mahsulotini xorijga sotayotgan ishbiarmonlarning faoliyati kengayishi hisobigagina bo'lgani yo'q. Aksincha, ular safiga avval eksport bilan shug'ullanmagan 1610 ta korxona qo'shilgan. Natijada bunday korxonalar soni 6 mingdan oshgan. Shuning o'ziyoq tashqi bozor uchun mahalliy korxonalarga yaratilgan imkoniyatlar ko'lami qanchalik keng bo'lganini ko'rsatadi.

Shu tariqa O'zbek brendi xorijda ham ommalashib bormoqda.

Avvalo, emin-erkin faoliyat olib borgan ishbiarmon mahsulotiga xorijdan bozor qidiradi. Bunga erishish esa oson bo'lgan emas. Erkin konvertatsiyadan boshlangan islohotlar ikkita ish o'zini yaratgan tadbirkor faoliyatiga bo'lar-bo'lmasga aralashavermaslikka olib kelindi.

Bunda aynan o'rtada o'matligan muloqotning o'zini muhim. Tadbirkorlar o'zini qiynayotgan masalalarni ochiq aytishga imkon topdi. Prezidentimizdan boshlab eng quyi tizimgacha bo'lgan barcha rahbarlar tadbirkor bilan doimiy muloqotda bo'ldi. Bu ularga ishonch, quvvat bergani rost.

Oddiy misol, yaqinda ijtimoiy tarmoqlarda bir lavha tarqaldi. Qisqagina lavhada tadbirkor tekshiruvchilarni o'z hududiga kiritmagani aks etgan. Tekshirish uchun kelgan shaxs o'zining haq ekanini aytsa-da, tadbirkorning xohishiga qarshi bormagan. Albatta, gap bu yerda kim haq, kim nohaqlikligida emas. Muddao shuki, oddiy ishbiarmon ham bugun uni tekshiradigan,

Bugun yangi O'zbekistonda emin-erkin faoliyat yuritayotgan, xususiy mulkning daxlsizligi ta'minlangan minglab, millionlab tadbirkorlar oilalarida o'ziga to'q farzandlar kamol topmoqda. Ular ertangi kun jadidlari, har bir jabhada yuqori yutuqlarga erishib, yurt bayrog'ini baland ko'taradigan avlod bo'lib kamolga yetadi.

kerak bo'lsa, soliqa tortadigan shaxslar oldida ham qo'rqmasdan haq-huquqini talab qilyapti.

Ochig'i, avval turli tekshirishlar, noqonuniy faoliyat aniqlansa, keskin jazolash choralarini sabab uncha-muncha kishi tadbirkorlik qilishga jazm etmasdi. Masalan, ilgari kredit, bozor topish, infratuzilma bilan bog'liq muammolar, tinimsiz "tekshir-tekshirlar" sababli 60 foiz yangi tadbirkorlar faoliyati birinchi yilning o'zidayoq to'xtab qolardi.

Bugun uch yildan ortiq ishlayotgan korxonalar ulushi 76 foizni tashkil etadi. Ya'ni 300 mingga korxona muttasil faoliyat olib bormoqda. Yana 100 mingdan ziyod yakka tartibdagi tadbirkor ham bor.

Shu o'rinda yana bir jihatni aytish kerak, avval aynan soliqdan qochish uchun tadbirkorlar korxonasini bankrot deb e'lon qilardi. Buni ishbiarmonlar bilan suhbatlashgan, ularning dardiga quloq tutgan odam borki, yaxshi biladi. Mazkur holatga qonun ustuvorligini ta'minlash, ayni paytda ishbiarmonlarga

yengillik berishdek oqilona yo'l orqali chek qo'yildi. Ya'ni soliq tekshiruvlarini kamaytirib, noqonuniy faoliyat uchun jazo yaratilmasdi. Ayni paytda mansabdorlar tadbirkor bilan "siz" deb gaplashishga o'rgatildi. Bunday misollarni yana ko'plab keltirish mumkin.

Bu yilgi uchrashuvda yangi marralarni zabt etish borisida ko'plab asosli fikrlar, taklif va tashabbuslar ilgari surildi. Kelgusida tadbirkorlarga yanada keng imkoniyat yaratish maqsadida beshta ustuvor yo'nalish belgilab olindi. Ularning har biri bo'yicha aniq reja asosidagi taklif va topshiriqlar berildi.

Jumladan, yig'ilishda tadbirkorlik yo'lidagi byurokratik to'siqlarni bartaraf etish bo'yicha katta islohotlar amalga oshirilganiga qaramay, ayrim muammolar borligi aytili. Arzimagan kamchiliklar bilan ham tadbirkorlar faoliyatini to'xtatib qo'yish holatlari kuzatilayotgani tan olindi. Buni bartaraf etish uchun 1-noyabrqa qadar aholining hayoti va sog'lig'iga haqiqiy xavf soluvchi mezonlar reyestri ishlab chiqilishi aytili. Reyestrda yo'q mezon bo'yicha tadbirkor faoliyatini to'xtatgan mansabdor javobgarlikka tortilishi haqida qat'i o'gohlantirildi. Qolaversa, tadbirkorlarni jinoiy

javobgarlikka tortish yanada liberallashtirgan bo'ldi.

Biz shu tariqa yangiliklarni birma-bir sanashdan yiroqmiz. Ammo ta'kidlash kerak, bunday o'zgarishlarni yuqorida aytganimiz jahon bozorida O'zbek brendini tanitish, tan oldirish degan ulug'vor maqsadda amalga oshirmoqchimiz. Aslida, bu har bir o'zbekistonlikning orzusi deb o'ylayman. Chunki hamma ham iqtisodiy barqaror bo'lgan mamlakatda uning yutuqlaridan faxrlanib yashashni istaydi.

Mamlakat taraqqiyoti
nega aynan iqtisodga
bog'liq?

Yuqorida yurt kelajagi doim iqtisod va ilmiy salohiyatga bog'liq ekanini aytdik. Keling, ushbu fikrni soddaroq tushuntirsak. Avestoda bug'doy ekilganida yovuz kuchlarda ko'rquv boshlanishi va g'alla o'rilib, xirmon ko'tarilganida ular dodlab qochishi aytiladi. Ya'ni bug'doy rizq, hayot, kuch manbai. Inson shu orqali quvvatga to'ladi va yovuz kuchlar ustidan g'alaba qiladi, demak. Asrlar osha kelayotgan mana shu bitikning o'ziyoq iqtisodiy mustaqillikka erishmaguncha shaxs ham, jamiyat ham erkin bo'lmaganligini anglatadi.

O'mi kelganda aytish kerak, tadbirkorlikda ham xuddi shunday. Ishbilarmonga yetarlicha imkon bo'lmas, mulkiga o'zi egalik qila olmas ekan, yetarlicha kuch va quvvatga ega bo'lmaydi.

Shuning uchun ham so'nggi yillarda mamlakatimizda yer va mulkka yondashuv butunlay o'zgardi. Xususiy mulk daxlsizligini ta'minlash bo'yicha katta amaliy ishlar qilindi. Endigi navbat esa o'sha yerdan unumli foydalanishga imkon yaratish. Bu borada ham bir qator ijobiy o'zgarishlar kutilyapti.

Xususan, endi tadbirkor auksiondan yer sotib olgani uchun qo'shilgan qiymat solig'i to'lamaydi. Ayrim hududlarda auksionda olingan yerning pulini 2 yildan 7 yilgacha muddatda bo'lib to'lash tizimi joriy qilingan

edi. Bu chekka hududlarda ham tadbirkorlikni rivojlantirishga ko'mak berdi. Tajriba o'zini oqladi.

Endi ushbu amaliyot Toshkent shahri va viloyat markazlarida ham qo'llaniladi. Ya'ni sotilgan yer bo'yicha xarid summasini uch yilgacha bo'lib-bo'lib to'lashga ruxsat beriladi. Hududlar kesimiga qarab, respublikaning ayrim hududlarida ushbu muddat 10 yilgacha uzaytirilmoqda. Ayni paytda tadbirkorlar darhol to'lov qilaman desa, buning uchun 20 foizgacha chegirma berish tajribasi ham yo'lga qo'yiladi. Bularning barchasi ishbiarmon o'zini erkin, mustaqil his etishi, ishini maromida yo'lga qo'yib olishi uchun muhim.

Keling, yuqoridagi fikrni davom ettirsak. Avestoda aytilgan fikrlarning bugun hayotiy misolini ko'rib turibmiz. Kimki boy bo'lsa, farzandiga yaxshi ta'lim bera oladi. Sifatli o'qitadi, hali suvagi qotmagan bolani ishlashga majbur qilmaydi. Yigit-qizlar ham ota-onam falon narsani olib bera olamikan deya o'ylab, ruhiy tushkunlikda yurmaydi. Sobiq tuzumning tenglikni zo'rma-zo'raki joriy qilishga urinish davrini hisobga olmasak, doim shunday bo'lib kelgan.

Insonlar taqdirini mamlakatlar timsolida ham ko'ramiz. Iqtisodiy qudratga ega davlatlarda ilm-fan ham o'z-o'zidan jadallashadi. Kashfiyotlar, yangi texnologiyalar hayotga tatbiq etilishi evaziga taraqqiyotda muttasil siljish kuzatiladi. Shu orqali harbiy qudrat mustahkamlanib, mamlakat tom ma'noda taraqqiy etadi.

Bugun yangi O'zbekistonda tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlash, ijtimoiy himoyaga muhtoj aholining o'zini o'nglab olishiga jiddiy e'tibor berilishining zamirida ham ana shunday ko'p asrlik haqiqat bor. Buning amaliy ifodasini tadbirkorlar bilan bo'lgan muloqotda ko'rishimiz mumkin.

Masalan, shu vaqtgacha iqtisodiyotni rivojlantirish uchun ayrim tadbirkorlik, ishlab chiqarish subyektlariga alohida huquq va imtiyozlar berilgandi. Biz ochiq va katta bozorga chiqmoqchi ekanimiz, bu borada ham yangilanishlar qilishimiz zarur edi. Axir sportda ham sun'iy quvvat emas, haqiqiy mashqlarda chiniqgan insonlarga g'alabaga erishadi.

Shu bois, endilikda hech kimda alohida huquq bo'lmaydi. Ya'ni davlatning strategik korxonasi ham, xususiy korxona yoki xorijiy investor bo'lsa ham iqtisodiyotda barcha teng sharoitda ishlaydi. Mana shu o'zgarishning o'ziniyoq bir butun tahliliy maqola qilib izohlash mumkin. Buni soha mutaxassislari, jonkuyar ishbiarmonlarimiz juda yaxshi his

etadi. Biz esa mana shu o'zgarishlar haqida aytilgan o'tovni, uning tenglik ramzi ekanini yana bir bor eslatmoqchimiz.

Muammo, taklif va yechim

Shu o'rinda kimdir dunyo bozoriga chiqmoqchi ekanimiz, nega shuni dehqonchilik mahsulotlaridan boshlamaymiz, nima uchun piyoz yoki tarvuzday mahsulotlarimiz dalada

nobud bo'lishi kerak, degan savollarni o'rtaga tashlashi mumkin. Zukko odamlar uchun bu borada ham qisqa va aniq fikr aytili. Mahsulot va xizmatlar sifatini oshirish orqali tashqi bozorda munosib o'rin topish mumkin ekanini ta'kidlandi. Buning uchun esa xalqaro standartlarga o'tish kerak bo'ladi.

Davlatimiz rahbari shu haqda fikr yuritib, "Oddiy misol, pestitsidlar nazoratini yo'lga qo'yimas ekanimiz, qishloq xo'jaligi mahsulotlari eksportini 2030-yilgacha 10 milliard dollarga yetkazish bo'yicha belgilagan marramizga erisha olmaymiz. Yetishtirayotgan mahsulotlarimiz, bu yilgi piyoz va tarvuzga o'xshab, bozorini topolmasdan nobud bo'laveradi", dedi.

Aslida, pestitsidlar, ya'ni zaharli kimyoviy moddalar nazorati bugungi global masalalardan biri hisoblanadi. Oziq-ovqat xavfsizligi qanchalik muhim ekanini takrorlashimiz shart emas.

Zero, bu borada ham jiddiy o'zgarishlar fursati kelgan. Buning uchun, avvalo, huquqiy asos yaratilishi kerak. Shu bois, bu yil oziq-ovqat mahsulotlari xavfsizligi bo'yicha qonunning qabul qilinishi ma'lum qilindi. Bu orqali karantin, veterinariya, sanitariya nazorati va standart tashkilotlarining takrorlovchi vakolatlari qisqaradi, tadbirkorlarni qayta-qayta tekshirishga chek qo'yiladi. Mazkur jihat ham aslida mavjud muammolar o'rganilib, ularga yechim berilayotganining yana bir dalili hisoblanadi.

tadbirkorlar bilan bo'layotgan muloqotning qanchalik muhim ekanini ko'rsatadi.

Bizga zamonaviy
jadidlari kerak

Maqolamiz avvalidan beri iqtisodiy barqarorlik haqiqiy mustaqillik ekanini haqida fikr aytdik. Tarix saboqlaridan har qanday taraqqiyotni illatlarga botgan jamiyat yemirishini yaxshi bilamiz. Ya'ni Avestoda aytilganidek, xirmon ko'tarilganida yovuz kuchlar chekinishi uchun dondan quvvat oladiganlar ezgulik tarafdorlari bo'lishi kerak. Sodda qilib aytganda, bugungi tahlilaki, ayrim davlatlar ikki xil standartda siyosat yuritayotgan bir paytda ma'rifati boylar, kitobxon ishbiarmonlar juda zarur. Iqtisodiy barqarorlik ma'rifat bilan quvvatlanmasa, uning yurtga, jamiyatga foydasi ko'zlanganiday bo'lmaydi. Buni yaqin o'tmishimiz, jadidlar misolida yaxshi bilamiz. Ha, ular qattol tuzum qurboni bo'ldi. Maqsadlariga oxirigacha erisha olmad. Ammo bizga juda katta ibrat maktabini qoldirib ketdi.

Jadidlarning aksariyati boylar, ishbiarmon kishilar, ayni paytda ular kitob o'qigan, oq-qoraning farqiga boradigan shaxslar edi. Bunday insonlar qalbida vatani, xalqiga bo'lgan muhabbat o'z-o'zidan shakllangan bo'ladi. Ma'rifatdan olingan quvvat esa xalq, vatan taqdiri uchun jonini tikishga ham shay holatga keltiradi.

Bitta misol, 1885-yil Toshkent shahrida tug'ilgan Sobirjon Rahimiy maktabda millat bolalariga saboq bergan ma'rifatarparvarlardan biri. Uning otasi Rahimjon madrasa ko'rgan, bilimdon kishi bo'lib, umrining katta qismini karvonboshilik qilib o'tkazgan, savdo bilan shug'ullangan. U savdo orqali dunyoni tanigan, jahon bozoriga chiqishdan avval esa madrasa ko'rib, ya'ni ilm olib, kitob o'qib dunyoqarashi kengaygan shaxs edi.

Demoqchimizki, iqtisod va ma'rifatni bir-biridan ayiri tasavvur qilib bo'lmaydi. Bugun yurtimizda jadidlar merosini chuqur o'rganish, uni targ'ib etishga jiddiy e'tibor berilayotganining boisi ham shunda. Tag'in davlatimiz rahbarining o'zi kitob o'qishga chorlayapti. Ha, bizga bugun zamonamizning jadidlari kerak.

Katta o'tovda o'tgan muloqotda zamonaviy jadidlarning paydo bo'lishiga xizmat qiladigan qator jihatlariga e'tibor berildi, iqtisodiy, huquqiy zamin hozirlandi.

Jadid ajdodlarimiz o'ziga to'q oilaning maishiy muammolardan xoli o'sgan farzandlari edi. Rivojlanish pallasidagi O'zbekiston mustaqillikdan so'ng ma'lum vaqt iqtisodiy qiyinchiliklar yo'lini bosib o'tdi.

Bugun yangi O'zbekistonda emin-erkin faoliyat yuritayotgan, xususiy mulkning daxlsizligi ta'minlangan minglab, millionlab tadbirkorlar oilalarida o'ziga to'q farzandlar kamol topmoqda. Ular ertangi kun jadidlari, har bir jabhada yuqori yutuqlarga erishib, yurt bayrog'ini baland ko'taradigan avlod bo'lib kamolga yetadi.

Jarayon

Yangi loyiha yurtimizni JAHON BOZORIGA YANADA YAQINROQ tanitishga xizmat qiladi

Serquyosh yurtimizda yetishtirilgan, vitamin va minerallarga boy, ekologik toza meva-sabzavot hamda poliz mahsulotlari xushta'mligi bilan ajralib turadi. Shu bois, ular nafaqat o'zimizda, balki xorijda ham xaridorgir va sevib iste'mol qilinadi. Demak, bozorbo mahsulotlar yetishtirish, saqlash, qayta ishlash, ichki va tashqi bozorga sifatli hamda maqbul narxlarda yetkazib berishga alohida e'tibor har qachongidan yuqori bo'lib boraverishi kerak.

Bu borada esa agrologistika xizmatlarining alohida o'imi bor. Zero, bunday markazlarining asosiy vazifasi mamlakatning eksport salohiyatini rivojlantirish, qishloq xo'jaligi mahsulotlarini tashqi bozorga chiqarish uchun tayyorlash jarayonini xalqaro darajaga yetkazishdan iborat.

Tahlillarga ko'ra, meva-sabzavot va poliz mahsulotlarining ichki iste'moldan ortgan qismini to'g'ridan to'g'ri yoki qayta ishlangan holda eksportga chiqarish O'zbekiston uchun jahon bozorlarida katta imkoniyat yaratadi.

Bugungi kunda yurtimizda yuzga yaqin agrologistika markazi faoliyat yuritadi. Ularning umumiy sig'imi qariyb bir million tonnani tashkil etadi.

Garchi meva-sabzavot, uzum va poliz mahsulotlarini eksportga chiqarish sohasi yildan yilga rivojlanayotgan bo'lsa-da, mamlakatimizda hali ishga solinmagan imkoniyatlar juda ko'p.

Buni to'g'ri anglagan "O'zsanoat-qurilishbank" ATB "BMB holding" kompaniyasining Jizzax viloyati Sharof Rashidov tumanida "BMB Agro Plus" korxonasi tashkil etish tashabbusini qo'llab-quvvatladi.

"BMB Agro Plus" korxonasining tantanali ochildish marosimi o'tkazildi. Korxonadagi Belgiya, Avstriya, Italiya, Turkiya va Xitoyning yetakchi kompaniyalari tomonidan ishlab chiqarilgan zamonaviy uskunalar yiliga 40 ming tonnadan ortiq meva-sabzavotni chuqur qayta ishlash imkonini beradi. Xususan, yiliga 21 ming tonna mahsulot birlamchi qayta ishlanadi. Mahsulotni quritish natijasida 12,5 ming tonna meva hamda 5 ming tonna pyure, jem, tomat va boshqalar uchun xomashyo ishlab chiqariladi. Ellik ming tonna dukkakli mahsulot saralanib,

1500 tonna mahsulot shok va akustika usulda muzlatilishi rejalashtirilgan. Loyiha ikki bosqichdan iborat bo'lib, birinchi bosqichda meva-sabzavotni birlamchi chuqur qayta ishlash, murabbo, konserva, pyure va pasta kabi mahsulotlar ishlab chiqarish hamda quritish, ikkinchi bosqichda esa sublimatsion usulda quritish liniyasi, shok va akustika usulda muzlatish jarayonlarini yo'lga qo'yish ko'zda tutilgan. Eng muhimi, loyiha doirasida 400 dan ortiq ish o'rni yaratiladi. — Bozor iqtisodiyoti sharoitida mahsulot ishlab chiqarishdan to iste'molchiga yetkazib berish ketma-ketligini tizimli tashkil etish muhim ahamiyatga ega, — deydi "BMB Holding" kuzatuv kengashi raisi Bekzod Matmatqulov. — Shuning uchun mazkur korxonani ochildik. Loyiha samarasini o'rganish davomida ekspertlarimiz tomonidan zarur ma'lumotlar jamlandi. Mamlakatimizda har yili 23 million tonnadan ziyod meva-sabzavot yetishtirilib, undan 3,5 million tonnadan ortig'i qayta ishlanib, bir yarim million tonna si tashqi bozorlarga ho'l holidi eksport qilinadi. Xalqaro bozorda quyosh nuriga to'yingan meva-sabzavotimizga talab oshib borayotgan ekan, ular qayta ishlanib, chiroyli qadoqlarda savdoga chiqarilsa, ayni muddaadir.

Farhod NE'MATOV, "Yangi O'zbekiston" muxbiri

Hududlarda

TUT BARGIDAN CHOY — FOYDALI MAHSULOT

Marg'ilon shahridagi "Nurli tong silk" pillachilik klasteri tomonidan tut bargidan choy ishlab chiqarish loyihasi amalga oshirildi.

Xitoy texnologiyasi asosida qurilgan korxona bir soatda 35 kilo qora va ko'k tut choylari tayyorlab beradi.

— Buning uchun umumiy qiymati 200 ming AQSH dollari bo'lgan investitsiya jalb etilib, 10 ta yangi ish o'rni yaratildi, — deydi klaster rahbari Maqsudjon Qosimov. — Kuz mavsumida ipak qurti kam boqilishi inobatga olinsa, aksariyat tut barglari xazonga aylanib ketadi. Loyiha bu borada yangi imkoniyat eshiklarini ochdi. Endilikda oddiy tut bargidan qo'shimcha qiymatli bozorgir mahsulot tayyorlayapmiz. Bir kilo tut bargidan 750 gramm tayyor mahsulot ishlab chiqariladi.

Farg'ona viloyatida jami 4 ming gektarga yaqin tutzor bor. Bu zarur xomashyo yetarli, degani.

Mutaxassislar fikricha, tut bargida kofein va tanin miqdori odatdagi choy barglaridan 200-marta kamroq, vitamin va mineralar miqdori esa ancha ko'pligi bilan ajralib turadi. Tut bargi tarkibida ko'p miqdorda B1, B2, A, C va PP vitaminlari hamda kaliy, kalsiy, magniy, natriy, fosfor, temir kabi mikroelementlar mavjud bo'lib, inson salomatligi uchun foydali. U qandli diabetda, bosh og'rig'ida, yo'talda, ko'z shamollaganda foydali. Qon bosimi baland insonlarga ham bu choy yaxshi foyda beradi.

Korxonada xomashyoni yig'ish, saralash yo'nalishida kasanachilik xizmati ham yo'lga qo'yilgan.

R. KAMOLOV, jurnalist

Inson qadri uchun

MUAMMOLI MUROJAATLAR BILAN ISHLASHDA SAMARALI TAJRIBA

Tohir MULLAJONOV, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Toshkent shahri Xalq qabulxonasi mudiri

Ijtimoiy islohot va bu ishlar bilan shug'ullanuvchilar. Mana shu ikki muhim va o'zaro uyg'un jihat yangi O'zbekiston siyosatida bosh maqsad sifatida tanlangani bejiz emas. Zero, xalqimiz uzoq yillar kutgan bugungi o'zgarishlar jadid bobolarimiz orzu qilgan hurlik va inson qadri yuksalgan jamiyat barpo etish yo'lidagi dadil qadamlar sifatida tarixga muhrlanmoqda.

Shu ma'noda, ijtimoiy islohotlar asosi sifatida juda muhim bir tizimni aytish joizki, bu bevosita xalq mulotoq va ularning muammolariga yechim topishning samarali usuli yo'lga qo'yilganida namoyon bo'ladi. Bu o'rinda qal O'zbekiston Prezidentining Virtual va Xalq qabulxonalari faoliyati hamda uning hayotbaxsh samarasi haqida ketmoqda. Keyingi yillarda hayotimiz va kun tartibimizga kirib kelgan haqiqatlar fuqarolarni tinglash, ularning orzu-umidlari, o'y-tashvishlari bilan qiziqish, muammolarini tezkorlik bilan hal qilish tizimiga asos solinganida aks etmoqda.

Poytaxtimizda ham mas'ul idora va tashkilotlarni mahallaga olib kirish, mavjud masalalarni o'rganish va tezkorlikda yechish, murojaatlarni imkon qadar mahallaning o'zida ijobiy hal etish borasida tegishli chora-tadbirlar ko'rilmogda.

Jumladan, joriy yil may oyidan boshlab, Prezidentning Toshkent shahridagi Xalq qabulxonalari tomonidan

585 ta mahalladagi 4000 dan ortiq ko'cha, 11 ming 77 ta ko'p qavatli uyda uybooshi va

ko'chaboshilik qilayotgan faollar hamda boshqaruv-servis kompaniyalari bilan telefon orqali mulotoq o'rnatiladi.

Xalq qabulxonalari binosida tashkil etilgan ishchi guruh shtabiga tuman tashkilot va idoralardan zarur malakali mutaxassislar jalb etilib, ularga uybooshi, ko'chaboshi va boshqaruv-servis kompaniyalari mas'ullari bilan mulotoq qilish, mahallada, ko'cha va ko'p qavatli uylarda aholini qiynab kelayotgan mavjud muammolarni aniqlash, ro'yxatini shakllantirish vazifasi qo'yildi.

Xalq qabulxonalari tomonidan 3 bosqichda o'tkazilgan o'rganishlar davomida 13 mingdan ortiq muammo aniqlanib, ularning ro'yxati mahalla va sektor kesimida shakllantirildi.

Aniqlangan muammolarni tezkorlikda hal etish maqsadida ro'yxatlar tuman sektor rahbarlari va tashkilot mas'ullariga aniq muddatlar belgilanib, tegishli tartibda yo'naltirildi. Hozirgi kunga kelib, ushbu muammolarning 5000 dan ortig'i ijobiy hal etilishiga erishildi, 3200 ga yaqini esa mablag' talab etilgani sababli o'rnatilgan tartibda "yo'l xaritalari"ga kiritildi.

Mulotoqlar davomida aniqlangan muammolar tahliliga e'tibor qaratsak, 4783 tasi uy-joy va kommunal soha, 2338 ta masala hokimliklar, 1154 tasi hududlarni obodonlashtirish, 592 tasi elektr energiyasi, 387 tasi ichimlik suv ta'minoti, 141 tasi xotin-qizlar va 83 tasi yoshlar ishlari masalasida ekanini ko'rish mumkin. Shuningdek, tibbiyot sohasida 379 ta, gaz ta'minotiga doir 229 ta, mahalla masalasiga oid 119 ta, bandlek masalasida 68 ta va boshqa sohalarga oid bir qator murojaatlar kelib tushmoqda.

Tajriba tariqasida o'tkazilayotgan ushbu tadbirda mahalla faollari, uybooshi, ko'chaboshi va boshqaruv-servis kompaniyalari mas'ullari Xalq qabulxonalari o'ziga ko'makkodsh deb bilayotganlari, mavjud muammolar yuzasidan ma'lumot taqdim etib kelayotgani murojaatlarni tezlik bilan hal qilishda qo'l kelaypti.

Albatta, hududlardagi muammolarni, eng avvalo, chuqur tahlil qilish, ortiqcha va'dabozliksiz ijro etishning aniq muddatlari haqida tegishli tashkilotlar bilan hamkorlikda bamaslahat ishlash lozim bo'ladi.

Xalq qabulxonalari tomonidan tadbirning 4- va 5-bosqichlarida ishchi guruh shtabi a'zolari tomonidan faollar ishtirokida hududlarda mulotoq tashkil qilinib, avvalgi bosqichlarda aniqlangan muammolarning haqiqatan ham joyida hal etilgani o'rganildi.

Aniq misollarga o'tsak. R.Abdullayev ko'p yillardan buyon qandli diabet kasalligidan aziyat chekkan. Ko'rsatilgan tibbiy muolajalarga qaramay, kundan kunga sog'lig'i yomonlashib borgan va ikki oyog'i jarrohlik amaliyoti orqali kesib tashlangan. Turmush o'trog'i va farzandlari qaramog'ida qolgan bemorning oilasi ijtimoiy himoyaga

muhtojligi sababli elektron aravacha olish imkoniyati bo'lmagan.

Yashnobod tumani Yangi davr mahallasidagi Oqdaryo ko'chasi ko'chaboshisi

141 tasi xotin-qizlar va 83 tasi yoshlar ishlari masalasida ekanini ko'rish mumkin. Shuningdek, tibbiyot sohasida 379 ta, gaz ta'minotiga doir 229 ta, mahalla masalasiga oid 119 ta, bandlek masalasida 68 ta va boshqa sohalarga oid bir qator murojaatlar kelib tushmoqda.

Ashirali Ergashev R.Abdullayevning uydan ko'chaga chiqolmay, tushkunlikka tushib qolgan haqida tuman Xalq qabulxonasi xodimlariga xabar beradi. Shundan so'ng "Inson" ijtimoiy xizmatlar markazi bilan hamkorlikda fuqaroga elektron aravacha olib berildi.

Olmozor tumani Beshqo'rg'on ko'chasida

joylashgan 6-uy yerto'lasidagi oqova suv quvurlari 1995-yildan buyon ta'mirlanmagan. Yaroqlilik muddatini o'tab bo'lgan quvurlardan toshayotgan suv natijasida

Mulotoqlar davomida aniqlangan muammolar tahliliga e'tibor qaratsak, 4783 tasi uy-joy va kommunal soha, 2338 ta masala hokimliklar, 1154 tasi hududlarni obodonlashtirish, 592 tasi elektr energiyasi, 387 tasi ichimlik suv ta'minoti, 141 tasi xotin-qizlar va 83 tasi yoshlar ishlari masalasida ekanini ko'rish mumkin. Shuningdek, tibbiyot sohasida 379 ta, gaz ta'minotiga doir 229 ta, mahalla masalasiga oid 119 ta, bandlek masalasida 68 ta va boshqa sohalarga oid bir qator murojaatlar kelib tushmoqda.

yerto'lada turli hasharotlar paydo bo'lgan, kamiga yomon hid chiqayotgani shu uyda yashovchilarning haqli e'tiroziga sabab bo'layotgan edi.

Xalq qabulxonasi tomonidan 1-bosqichda olib borilgan mulotoq davomida uybooshi Muqaddas Abdurashidova ushbu muammoni hal etishni so'rab yo'llagan murojaatidan

so'ng mazkur masala Xalq qabulxonasi va tuman hokimligi mas'ullari ishtirokida joyiga chiqib o'rganildi, tegishli mablag' ajratilib, eski oqova suv quvurlari yangisiga almashtirildi. Shuningdek, tuman sanitariya va epidemiologiya markazi tomonidan dezinfektsiya ishlari bajarildi.

Bektemir tumanidagi Gulbog' mahallasida yaqingacha bolalar maydonchasi, nuronilarning dam olishi uchun biror maskan yo'q edi.

Obod ko'chasi ko'chaboshisi Zamzam Mifxatov shu haqda ma'lum qilganidan so'ng Xalq qabulxonasi, sektor va mas'ul tashkilotlar tomonidan ishchi guruh tuzilib, mahallaning bo'sh yer maydoniga zamonaviy bolalar sport maydonchasi, qo'shimcha ravishda mini futbol stadioni hamda aholi dam olishi uchun yangi o'rindiqlar o'rnatib berildi.

Ro'yxatni yana uzoq davom ettirish mumkin. Aytmoqchi bo'lganimiz, Toshkent shahri Xalq qabulxonalari tomonidan aholi farovonligini ta'minlash, mas'ullarga yuklatilgan vazifalarni mahallalarda hamkorlikda sifatli amalga oshirish, mavjud muammolarni yashirish emas, balki uni istiqbolda hal etish dasturini qabul qilish, bir so'z bilan aytganda, xalqimizning hech kimdan kam bo'lmagan holda hayot kechirishi yo'lida aniq maqsadlar belgilab olingan.

Bu yo'lida faqatgina fidoyilik va vatanparvarlik bilan ishlash talab etilmogda, xolos. Xalq qabulxonalari yurtdoshlarimiz murojaatlari bilan tizimli ishlash, ko'tarilayotgan muammoli masalalarni hal etish, bu borada qabul qilinayotgan dasturlar ijrosini ta'minlash, muxtasar aytganda, xalqimizning tayanchi bo'lib qolishi uchun yetarli kuch va imkoniyatlarga ega.

ILMIY FAOLIYATDA JAMOAVIYLIK

“Yangi O‘zbekiston” muxbiri

Bir bo'lsak — yagona xalqimiz,
birlashsak — Vatanimiz!

www.yuz.uz

yuz.uznews

yuz_official

yuz.uz_news

yuz

YANGI O'ZBEKISTON

AZIM XORAZM BU, QADIM XORAZM

MA'RIFAT VA SAN'AT O'LKASI

Sayyora TO'YCHIYEVA,
O'zbekiston davlat san'at va
madaniyat instituti professori,
“Ma'rifat” targ'ibotchilar jamiyati
a'zosi

Dunyoning eng tansiq ne'mati
diyor, eng aziz ne'mati ziyoratdir.
Respublika Ma'naviyat va
ma'rifat markazi tashabbusi bilan
yurtimiz mustaqilligining o'ttiz
uch yillik bayramiga bag'ishlab
“Bir bo'lsak — yagona xalqimiz,
birlashsak — Vatanimiz!” shiori
ostida o'tkazilayotgan ma'naviyat
festivalari doirasida taniqli olimlar,

adabiyot va san'at darg'alaridan iborat ziyolilar diyorimizning eng
olis mahallalari, qishloqlari, mehnat jamoalarida ma'rifatsevar,
san'atsevar xalqimiz bilan diydorlashmoqda, uchrashuvlar
o'tkazmoqda.

Qoraqalpog'iston Respublikasi va qator
viloyatlarda tashkil etilgan “Inson qadri”,
“Ajdodlarga ehtirom”, “Uch avlod uchrashuvi”,
“Ma'rifati oila” singari yigirmadan ziyod
loyihani o'z ichiga olgan ma'naviyat festivalari
har bir mahalla va oilaning chinakam bayramiga
aylanib bormoqda.

Bir guruh ijodkorlar bu safar ko'hna Xorazm
sari yo'l oldik. Insoniyat tamaddunining ilk tamal
toshlari qo'yilgan Xorazm o'zining Abu Rayhon
Beruniy, Muhammad Muso al-Xorazmiy,
Mahmud Zamaxshariy, Najmiddin Kubro,
Pahlavon Mahmud, Nosiruddin Rabg'uziy,
Jaloliddin Manguberdi, Munis, Feruz, Ogahiy
singari zako mutafakkirlari va fidoyi o'g'lonlari
bilan dunyoga mashhur.

Ikki asr ilgari bu o'lkada “Tanbur chizig'i” deb
nomlangan nota chizig'i yaratilganini, Komiljon
O'taniyozov, Hojixon Boltayev, Otanazar
Matyoqubov, San'at Devonov, Ortiq Otajonov,
Bobomurod Hamdamov, Olmaxon Hayitova,
Rahmatjon Qurbonov, Gavhar Matyoqubova,
Gulora Rahimova singari bulbulnafas hofizlar,
benazir raqqosalar mahorati tufayli tengsiz
san'at maktablari faoliyat yuritganini yetti iqlim
biladi.

Shu o'rinda birinchi o'zbek kinorejissori
va operatori Xudoybergan Devonovning XX
asr boshida kino san'ati rivojiga qo'shgan ulkan
hissasini eslamasak bo'lmaydi.

O'tashin satrlari bilan adabiyot gulshanini
bezagan Omon Matjon, Erkin Samandard, Komil
Avaz, Gavhar Ibodullayeva singari otashnafas
shoir-u yozuvchilarning ijodiga kimlar havas
qilmagan deysiz.

Bu yurtning qay go'shasiga, qay hovlisiga
bormang, samimiy lutf, mehmonnavozlik bilan
sizga peshvoz chiqayotgan, yuzlanayotgan
odamlarga boqib ko'nglingiz yayraydi.

Islohotlar yurtdoshlarimiz ta'rifida

Xiva tumanidagi Do'stlik mahallasida
yashovchi 10 nafar farzandning onasi, 76 yoshli
Shirmonxon aya Teshaboyevaning Vatan,
mehr va shukronalik haqidagi tushunchalari
farzandlari o'qigan, bugun nabiralari tahsil
olayotgan dargohlar haqidagi samimiy
so'zlarida ko'rinadi. Xuddi shuningdek,
Mevaston mahallasida yashaydigan 78 yoshli
mehnat faxriysi Quronboy ota Olloberganov
fan olimpiadalarda sovrinli o'rinlarni qo'lga
kiritayotgan nabiralarning yutuqlaridan
masrur. Shirmonxon aya Urganch vokzalining
mahobati-yu tarixda birinchi marta Toshkent

— Xiva poyezdi qatnovi yo'lga qo'yilganini
va yaqin orada “Afrosiyob” poyezdi ham
xivaliklarning uzoq yo'llarini yaqin qilishi
haqida suyunib so'zlasa, Quronboy ota
Xorazmni Qoraqalpog'iston bilan bog'lagan,
1947-yildan beri faoliyat ko'rsatayotgan eski
ponton ko'priki o'miga ikki oyda zamonaviy
ko'priki va temir yo'l qurilganidan xursand.

Darvozaxonadan bo'y cho'zgan rayhonlar
hidi dimoqqa urib, kishiga xush kayfiyat
beradigan fayzli xonadon, Yangi hayot
mahallasida istiqomat qiladigan Larisa
Jumanova uyidamiz.

— Bolalar uyida tarbiyachi bo'lib uzoq
yillar mehnat qildim. Hozir o'zimning

Rajabboy va Shohjahon ismli ikki farzandimga
qo'shib, 11 nafar turli millat bolalariga
onalik qilyapman, — deydi Larisaxon.
— Polaponlarim Diana, Aleksandra,
Xudonazar, Sodiqjon, Umarbek, Javohir,
Umida, Shahriyor, Mustaf, Bekajon, Denis
— jami 13 nafar farzandim uy-ro'zg'or ishlarida
ko'maklashadi, musiqa, sport, kitob mutolaasi
bilan shug'ullanadi. Har biri bir olam, ularning
orzulari, armonlari ushshilganida borkuchimni
ayamayman.

Larisaxonning yonida parvona bo'layotgan
bolalarni mehr-la suyib, kitob tarqatamiz,
o'quv qurollari ulashamiz. Bolalar biri
saksofon, ikkinchisi rubob chalib, uchinchisi
matematika fanidan olimpiadalarda olgan
maqtov yorliqlarini, yana biri o'zi pishirgan
shirinliklarni bizga ko'rsatadi.

Bir-biridan orasta kiyingan, tarbiyal

notinchlik, bolalarning ta'lim-tarbiyasi,
maktab, bog'chasi u yodda tursin, oddiy
suvga, nonga to'yamayotganini ko'ryapmiz.
Yonib ketgan binolar, vayron bo'lgan
xonadonlar yurakni larzaga soladi. Ularni
ko'rib, kuzatib shukrona qilish, shunday tinch
va osuda yurgaga munosib bo'lishimiz kerak.
Birlashishimiz bolalarimizning kelajagiga
asos, yurt rivojiga katta hissa bo'ladi.

Xalqning mehrida, muhabbatida, xorazmcha
aytganda, og'zibirchiligida shukronalik, duoyi
savob bor.

Hovlimizda festival bo'layotgani ham 4677
nafar aholi yashayotgan mahallamizga e'tibor,
biz, turkmanlarni jipslashtiradigan bayram.
Kechagina Parijda bronza medal olgan Alisher
Yusupov bizning farzandimiz, Komiljonning
o'g'li!

Majmuamizga har yili minglab turistlar
tashrif buyuradi. 2022-yilda 20 ming, shu
yil boshidan bugunga qadar Yevropadan,
Amerikadan, Xitoy, Koreyadan 11 mingdan
ortiq sayyoh tashrif buyurdi, deydi hayajonini
yashirmay.

Turkman og'amizning so'zlarini qozoq qizi
Xonbibi To'rabekova davom ettiradi: “Yaqinda
Ostonida buyuk o'zbek mutafakkiri Alisher
Navoiy haykali o'rnatilgani, Prezidentimiz
Shavkat Mirziyoyevga “Oltin qiron” oliy
nishoni topshirilgani biz, urganchlik qozoqlar
uchun katta faxr.

Ogahiy, Maxtumquli, Abay she'riyati bizga
yanada jipslashish, hamjihatlikda yurt tinchligini
asrash hikmatlarini uqitirmoqda. Festivalda
barcha millat ahli birdek yayrayapmiz. Vatan
bo'lib birlashmoq, bir tan bo'lib jipslashmoq,
elu yurt oldidagi mas'uliyatning aks sadosi
bo'ldi festivalimiz”.

Qo'shko'pir tumanidagi Tegalak mahallasida
yashovchi Soliyajon Qilicheva hamda
Maqsud Qurbonboyevni ziyorat qilmoq uchun
xonadonlarida bo'lib, shirin suhbat qurdik.
Bayram sovg'alarimizni topshirar ekanmiz,
duolarning, tilaklarning zamirida tinchlik degan
tansiq ne'matning mag'zini angladik. Tuman
markazidagi az-Zamaxshariy nomidagi istirohat
bog'idagi “Ma'rifati oila”, “Ma'naviyat
kubogi” tadbirlarida yal-yal atlas liboslarda
yaraqlab salom berayotgan kelinchaklar,
sport musobaqalarida sovrinlar olayotgan
sportchi bolakaylarni ko'rib, ruhimiz yayradi.
Hamrohlarimiz O'zbekistonda xizmat ko'rsatgan
artistlar Bahodir Nishonov yonib she'r o'qidi,
Mehmonali Salimov qo'shiq kuyladi.

Asl san'atkorlar yurti

San'at — jamiyatning bebaho xazinasini,
inson tafakkurining buyuk kashfiyoti. Odam
qalbiga olijonob fazilatlar, ezu his-tuyg'ulami
singdirib, jamiyatni birlashtirish va taraqqiy
etirish, xalqni, Vatanni dunyoga tarannum
qilishda san'atning o'rni beqiyos.

Vohadagi festival davomida Bog'ot-u
Gurlan, Yangibozor-u Urganch — har bir
go'shada biz bilan yonma-yon eldoshlariga ajib
kayfiyat ulashayotgan, lazgi-yu suvoralar bilan
butun bir elni lol qoldirib kuylayotgan bemisil
ovoz sohiblari — O'zbekiston xalq artistlari
G'afurjon va G'ulomjon Eshchonovlarning
ild izhorlari ham o'zlariga o'xshab bama'ni va
samimiy.

Xorazmda hech bir davra, to'y va bazzam
lagzisiz o'tmaydi. Asrlar davomida hech
kim bu jonbaxsh kuyga so'z bog'lashga
jur'at etolmagan. Otashnafas hofiz Komiljon
O'taniyozov uni ilk bor so'z bilan ijro etib,
lazgining ikkinchi umriga asos solgan. Bir-
biridan jozibador bu jo'shqin san'at asarining
hozirda to'qqiz turi mavjud. Bir necha yillar
muqaddam Komiljon O'taniyozovning 100 yillik
yubileyi o'tkazilganda Prezidentimiz “Men
Komiljon hofizning mingdan ziyod qo'shig'idan
ham mingdan ziyod shogirdlari borligiga havas
qildim”, degani sira yodimizdan chiqmaydi.

Mamlakat rahbarining sa'y-harakati
lazgimizga qanot berdi, — deydi G'afurjon
hofiz. — Durdona san'atimiz, Xorazm xalq
raqsi — lazgi YUNESKOning nomoddiy
madaniy merosi representativ ro'yxatiga
kiritildi. Har ikki yilda bir marta “Lazgi” xalqaro
festivali o'tkazilayotgani juda katta voqea.

Har gal lazgini ijro etayotganimizda 95
yoshli onamizning duolari ko'z oldimizdan
o'tadi. “Jon o'g'illarim, Xorazm durdonalarini
qo'shiq qilib kuylasangiz, sizlarday bolalarim
borligidan suyunib ketaman”, deb onamiz duo
qiladi, — deydi G'ulomjon Eshchonov.

El oqsqollari suyuqli hofizlarini sahnaga
chorlaydi, bir jo'shqin, bir ajib qo'shiq
yargaydi:

Yot ularning bog'i bilan bog'chasi,
Xorazmning yantog'icha ko'r rinmas.

Qo'shko'pir osmonida jarang sochayotgan
latif qo'shiq ikki mingga yaqin bayram ahlining
yuragiga ko'chadi, yangi ovozlarni, iqtidorlarni
kashf etadi.

Butun el birga qo'shilishib qo'shiq
aytayotganini ko'rib, san'at xalqni birlashtiradi,
yurug' yo'llarga eltadi, ahli nazmni, ahli san'atni
birlashtirgan bayramlarning ko'p bo'lsin, xalqim,
degimiz keladi.

Tafakkur o'zgarsa, jamiyat o'zgaradi

Yurtparvar qiz-u o'g'larni tarbiyalab,
elga qo'shgan xorazmlik ayollar haqida ko'p

eshitganmiz, ular goh sheryurak To'maris,
Oychechak ona (Jaloliddin Manguberding
onasi), To'rabek xonim, Bikajon beka ta'rifi
tarix zarvaraqalaridan joy olgan.

— Birgina asl mehnatkash, bilimdon rahbar
Shakarjon Xo'janiyozovanning bu yurtning
iqtidosiy-ijtimoiy salohiyatini yuksaltirishdagi
ulkan mehnatlarini biz, ziyolilar qizlarimizga,
kelinlarimizga ibrat qilib ko'rsatamiz. Opa,
joylari jannatda bo'lsin, yaratgan ulkan
ma'rifatu vatanparvarlik maktabi qator
shogirdlarning faoliyatida, Xorazm nafasida
aks sado berib turibdi, — deydi shoir G'afur
Ibodullayeva. — Ustoz jamiyatni o'zgartirmoq
uchun, avvalo, odamlar ongini, dunyoqarashini
o'zgartirmoq, kitobxonlik, mutolaa, yaxshilik
va ezigulikni targ'ib qilgan aziz onalarimiz
tajribasini kengroq yoymoq zarur, derdi.

Mehnatkash elning aziz bolalari
savodxonligi, bilimdonligi va barkamol tarbiya
topishi uchun tengsiz sharoitlar yaratayotgan
davlatimiz rahbari yonida biz, onalar Xorazm
ma'naviyati, madaniyatini yanada yuksaltirishda
kamarbasta bo'lamiz!

Buyuklar aytganidek, yaxshi onalar tarbiyal,

bama'ni farzandlarni voyaga yetkazadi.

Qovun sayli

Qovunchilik qadim-qadimdan Qoraqum
barxanlari bilan o'ralgan oltin vohaning,
zamonaviy tilda aytganda, brendirlardan biri
bo'lib kelgan. O'lis rivoyatlardan birida Buxoro
kengliklaridan chiqib, Xorazm chegaralariga
kelib qolgan mashhur tabii ibn Sino bobomiz
Amudaryoning loyqa suvi to'lib oqayotgan ariq
bo'yida, qoratol soyasida gurg'ay yeb o'tirgan
chol va nabirani ko'rib, “Bu yurtning davosi
o'zida ekan, bu yurtga tabibning hojati yo'q”,
deya orqaga qaytgani naql qilinadi.

Qo'shko'pir tumani Iqbol mahallasi raisi
Mansurbek Yusupov gurg'ay, oqnovvot,
bo'rikalla, kampirchopon, olaxamma, qariqiz
singari qovun turlarining har biriga alohida ta'rif
keltirdi, og'ir iqlim va tuproq sharoitiga qaramay,
Xorazm qovunchilik maktabi yashayotgani
haqida to'lib-toshib gapirdi.

Viloyatning sayyohlik salohiyatini yanada
oshirish, yurtimizda gastronomik, ziyorat, agro,
madaniy, etno va boshqa turizm yo'nalishlarini
rivojlantirish maqsadida tashkil etilgan “Qovun
sayli” festivali ne-ne suronli tarixlarni bag'rda
saqlab kelayotgan qadimiy va navqiron Xivaning
“Ichan qal'a” majmuasida tashkil etilgani bejiz
emas.

Bu festival yurtimizda olib borilayotgan
insonparvarlik, inson qadri-qimmatini, mehnatning
ulug'lanishi, o'zistik va hamjihatlik,
shukronalik, o'bod va fayzli hayotimiz, go'zal
turmushimizdan rozilik alomatidir.

So'z ham, ovoz ham, soz ham, iqtidor ham
xalqning xizmati, yaxshi niyatlariga vobasta
bo'lish uchun Yaratganing bergan omonati,
qarzdirdi. Adolatli va shiddatli islohotlar esa
har bir ijodkorning yuragi orqali o'tadi.
Yurakdan chiqqan so'z yurakka yetib boradi.
Ma'naviyat festivali har bir qadim go'shada
bugunidan shukronalik, ertasidan umidlilar bilan
yashayotgan donishmand va san'atkor elning
bayram shodiyonalariga fayz qo'shyapti.

“Yangi O'zbekiston” va “Правда Бокрока”
gazetalari tahririyati” DM

MUASSIS:
O'zbekiston Respublikasi
Vazirlar Mahkamasi

Bosh muharrir:

Salim DONIYOROV

Tahririyatga kelgan qo'lyozmalar taqdir qilinmaydi va
muallifga qaytarilmaydi.
Gazetaning yetkazib berilishi uchun obunani rasmiylashtirgan
tashkilot javobgar.
Gazeta tahririyat kompyuter markazida sahifalandi.
Gazetaning poligrafik jihatdan sifati
chop etilishiga “Kolopak” MCHJ mas'ul.

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi
tomonidan 2020-yil 13-yanvarda 1047-raqam bilan ro'yxatga olingan.
Nashr indeksi — 236. Buyurtma — 2574.
41369 nusxada bosildi.
Hajmi — 3 taboq. Ofset usulida bosilgan. Qog'oz bichimi A2.
Bahosi kelishilgan narxda.

“Kolopak” MCHJ bosmaxonasida chop etildi.
Bosmaxona manzili: O'zbekiston, 100060,
Toshkent, Yangi shahar ko'chasi, 1-A uy.
Bosmaxona telefoni: (78) 129-29-29

Navbatchi muharrir: Boboravshan G'oziddinov
Musahhih: Nasiba Abdullayeva
Dizayner: Xurshid Abdullayev

Manzilimiz:
100060, Toshkent shahri,
Shahrisabz ko'chasi, 85-uy